

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli den 28 Febr. 1879, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i fråga om förhöjning af den f. d. Registratorn vid Riksbankens afdelningskontor i Malmö C. J. Westrell vid erhållet afsked meddelade pension.

Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt och till Banko-Utskottet hänvisad motion, N:o 16, har Herr *T. Flensburg* föreslagit, "att Registratorn vid Riksbankens afdelningskontor i Malmö *C. J. Westrell* måtte, vid af Herrar Bankofullmäktige beslutad öfverflyttning på bankens pensionsstat, få åtnjuta en årlig pension af 1,600 kronor att utgå från och med innevarande års början".

I anledning häraf får Utskottet, jemte förmälan att *Westrell* uti en till Utskottet ingifven skrift gjort enahanda framställning, som den i berörda motion omförmälda, för frågans bedömande meddela:

att *Westrell*, som är född den 11 Augusti 1812 och således 66½ år gammal, blef den 3 Juli 1868, utan att förut hafva varit i statens tjenst anställd, af styrelsen för afdelningskontoret i Malmö antagen till registrator vid samma kontor;

att de med sagda befattning förenade aflöningsförmåner senast utgjorts af 1,600 kronor i lön och 800 kronor i tjenstgöringspenningar;

att, sedan, på grund af läkarebetyg derom att *Westrell* lede af kronisk inflammation i venstra benets blodådror samt derjemte af döfhet och betydligt minskad synförmåga samt att han till följd af sådan sjuklighet jemte långt framskriden lefnadsålder vore oförmögen till ansträngande arbete eller att såsom sig borde sköta sin befattning, tjenstledighet blifvit honom under största delen af nästlidet år, uppå derom gjorda ansökningar, beviljad, kontorsstyrelsen den 4 Decem-

ber samma år, under förklarande att ett fortgående permitterande och långvarigt skötande af befattningen genom vikarie vore af många anledningar mindre lämpligt samt med vitsordande att Westrell med nit och ordentlighet fullgjort sina åligganden och befunne sig i knappa omständigheter, hos fullmäktige hemstälde, att Westrell måtte på pensionsstat förflyttas med bibehållande af lönen 1,600 kronor såsom pension; samt

att i anledning häraf och då, med afseende å hvad såväl kontorsstyrelsen anfört som af omförmälda läkarebetyg framginge, Westrell ej vidare vore i stånd att med sin tjänst gagna Riksbanken, fullmäktige under den 12 sistförflutna December månad med stöd af 90 § i gällande bankoreglemente förflyttat Westrell på Riksbankens pensionsstat, hvarvid, beträffande beloppet af den pension honom kunde böra tilldelas, fullmäktige, med hänsyn dertill att Westrell först vid den långt framskridna lefnadsåldern af nära 56 år inträdde i Riksbankens tjänst, och derstädes tjänstgjort endast obetydligt mer än 10 år, ansågo honom ej kunna tilläggas högre pension än 600 kronor om året, att utgå från och med innevarande års början.

Till stöd för ofvanomförmälda framställning om pensionsbeloppets höjande till 1,600 kronor årligen har anförts, att då, såsom af föregående redogörelse inhemtas, Westrell icke sjelf framställt ansökan om afsked utan endast på grund af fortfarande sjuklighet begärt tjänstledighet, det syntes vara med billighet förändrad, hvartill och återopade § 90 i bankoreglementet syntes gifva stöd, att han vid erhållet afsked hade fått sig tillerkänd hela lönen i pension, så mycket hellre som han redan uppnått en ålder af 66 $\frac{1}{2}$ år samt hade att försörja en sedan många år sjuklig och lidande hustru jemte flera barn och dessutom befunne sig i ganska bekymmersamma omständigheter.

Jemlikt de för pensionering af tjänstemän i Riksbanken gällande bestämmelser, hvilka återfinnas i bankoreglementets 88, 89 och 90 §§, är vid anhållan om afsked tjänsteman, som uppnått 65 års ålder och tjänat 40 år samt derjemte enligt läkarebetyg befinnes uti ett sjukligt eller försvagadt helsotillstånd, berättigad till hela och tjänsteman, som fyllt 60 år och tjänat 40 år, till trefjedredelar af innehafvande lön såsom pension för sin återstående lifstid. Före uppnådda 60 lefnadsår i förening med 40 tjänsteår kan afskedssökande endast i händelse af bevislig oförmögenhet till vidare tjänstgöring erhålla pension, hvars belopp då bestämmes efter tjänsteåren allena, medelst afdrag å tre-fjedredelars lön af $\frac{1}{40}$ -del för hvarje bristande tjänsteår, hvaremot, om tjänsteåren öfverstiga 40 och åldersåren 60, det ofvan bestämda pensionsbeloppet ökas med $\frac{1}{40}$ -del för hvarje öfverskjutande tjänsteår, eller ock med $\frac{1}{60}$ för hvarje öfverstigande åldersår, derest detta senare beräkningssätt skulle utfalla förmånligare för afskedssökanden. Derjemte kunna fullmäktige i Riksbanken, då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, på pensionsstat förflytta tjänsteman, som af ohjelp-

ligt sjukdomstillstånd eller annan oförmögenhet är förhindrad att vidare gagna Riksbanken, oaktadt han sig ej om afsked anmält; och ega fullmäktige i sådant fall att, efter omständigheterna, antingen tillägga den som afskedas hela lönen i pension, ehvad de föreskrifna lefnads- och tjensteåren äro uppnådda eller icke, eller ock tillämpa de grunder för pensions bestämmande, som här förut meddelats.

Efter hvad redan förmäls, är det med tillämpning af sist anförda reglementsbestämmelse, som fullmäktige såväl förflyttat Westrell på pensionsstat som tilldelat honom den pension af 600 kronor, hvars höjande till ett mot hans innehafda lön svarande belopp af 1,600 kronor nu blifvit ifrågasatt. För en sådan förhöjning finnes dock, enligt Utskottets åsigt, lika litet något stöd i en riktig tolkning af de förberörda pensionsstadgandena, som det synes skäligen eller billigtvis böra ifrågakomma att tillerkänna den, som lyckats vinna inträde i statens tjenst vid en lefnadsålder, då arbetskrafterna och verksamhetsförmågan enligt naturens ordning redan äro i aftagande, samt innehafvt befattning derstädes under den jemförelsevis korta tiden af tio år, enahanda pensionsförmåner, som komma den tjänsteman till del, hvilken från ungdomsåren till långt framskriden ålder offrat sin tid och sina krafter i det allmännas tjenst och vid afskedstagandet icke kommit till högre löneinkomst, än nu ifrågavarande tjänsteman haft sig tillerkänd. I betraktande häraf, och då allt det afseende, som billigtvis må vara att fästa vid de i motionen omförmälda ömmande omständigheter, synes hafva vid pensionsbeloppets bestämmande till 600 kronor blifvit af fullmäktige taget i öfvervägande, finner Utskottet sig böra hemställa,

att omförmälda motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 Februari 1879.

På Utskottets vägnar:

J. J. Ekman.
